

איש לרעהו

לקט אמרות
חז"ל, רעיונות,
עובדות והנהגות
פגדולי ישראל,
על מדות טובות
שפביאות
לאהבת הזולת,
הנלפדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
© אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס
בלי רשות בכתב

מכון אהבת אמת - המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל

רח' אבן עזרא 2 ירושלים 92424 טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812

שבת קודש יז חשוון תשס"ט שבת - ירושלים 4:05 תל-אביב 4:19 חיפה 4:09 מוצ"ש - ירושלים 5:18 תל-אביב 5:20 חיפה 5:18

פרשת וירא

חסד והטבה לזולת

להטיב לזולת ולגמול חסד עמו בכל עת ובכל מצב!
נלמד מהפסוק: "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו..." לעשות צדקה ומשפט (פרק יח"ט)

ואמרו חז"ל: שלשה סימנים יש באומה זו [ישראל] רחמנים ביישנים וגומלי חסדים... גומלי חסדים דכתיב: "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו... לעשות צדקה ומשפט" (יבמות עט.).

השל"ה הק' (בתוכחת מוסר) לומד מהנהגתו של אברהם אבינו בהכנסת אורחיו, שכאשר גומל אדם חסד עם הזולת, לא די בכך שמטיב עמו, אלא עליו לדעת כיצד להעניק לו את הטובה. אצל אברהם אבינו מצינו שנתן לאורחיו את ההרגשה כאילו שהם אלו שמטיבים עמו, ולכן פנה אליהם אברהם כמתחנן: "אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור" והיינו שיעשו עמו טובה גדולה בכך שיכנסו לביתו.

חסד באופן כזה מצינו אצל בני ברזילי הגלעדי. נאמר (במלכים א' פ"ב): "ולבני ברזילי הגלעדי תעשה חסד והיו באוכלי שולחנך כי כן קרבו אלי בברחי מפני אבשלום אחיך". דוד המלך מבקש מבנו שלמה שיתחמד עם בני ברזילי הגלעדי בנימוק "כי כן קרבו אלי" כשברח מבנו אבשלום. ולכאורה היה יותר מדוייק לומר "כי כן קירבו אותי" שהרי הם אלו שעשו חסד עם דוד בעת צרתו כאשר קירבו אותו אליהם וסעדוהו ומדוע התבטא בלשון "קרבו אלי"?

וביאר זאת הגאון **רבי מרדכי אליפנט** שליט"א (בקונטרס חידו"ת) בשם **החפץ חיים** שעל עצם מעשה החסד שעשו עם דוד, עדיין לא היה מגיע להם שכר כזה שיהיו מאוכלי שולחנו של שלמה, אלא על האופן שעשו את החסד, והיינו שנתנו הרגשה לדוד שהוא זה שמטיב עמם ולא הם עמו, וזאת ע"י שכיבדוהו כמלך גם במצבו השפל ביותר באותה שעה, זה הדבר שזיכה אותם בשכר של "והיו באוכלי שולחנך"

בפרקי אבות (פ"ה"ד) שנו חז"ל: "עין טובה ורוח נמוכה ונפש שפלה - תלמידיו של אברהם אבינו" ויש לשאול: מדוע אינו מזכיר שתלמידי אברהם אבינו הם גומלי חסדים, הרי זו היתה עיקר מדתו שנשתבח בה?!

ותירץ הצדיק **רבי שלום מברנוביץ** זצ"ל (הובא במעה"נ): מפני שרק אם יש באדם שלוש תכונות אלו של "עין טובה ורוח נמוכה ונפש שפלה" יוכל לקנות את מדת החסד, שכן זהו הרקע הנפשי אשר מצמיח אותה, ובלעדיהם אין אדם נהפך לאיש חסד.

"תלמידיו של אברהם אבינו" המה האנשים אשר חפצים לרכוש מדה משובחת זו של גמילות חסדים. ורק מי שיש בו ג' תכונות אלו מסוגל לכן. רק מי שאינו שקוע באהבה עצמית ובאנוכיות מסוגל להתחסד כראוי עם הזולת.

תורה של חסד...
פעם נכנס תלמיד אצל הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל, ובדיוק באותו רגע עמד לצאת מביתו להתיעצות דחופה בענין ציבורי חשוב, או לשאת דברו בכנס המונים. אולם כדרכו בקודש, קיבל את הבא בחביבות גדולה, כשהוא מנסה לקרוא מארשת פניו מה הביא אותו אליו.
הלה, אחד מפרחי תורה, רצה פשוט לשטוח בפני ראש הישיבה חידוש מסויים שנתחדש לו בסוגיא. והנה רק חלף רגע קטן מבואו. ומיד כבר צללו שניהם במים עמוקים, פלפולא דאורייתא, מתוך חדותא דשמעתתא. התלמיד מרצה את חידושו. ראש הישיבה מקשיב ומתבונן, חושב, מעיר ומאיר בעדינות כהרגלו, כבדרך אגב, במתיקות, בניחותא. התלמיד מתמלא שמחה בלבו: "ברוך השם, הגעתי בזמן מוצלח, השעה אינו דוחקת לראש הישיבה..."
והנה בדיוק ברגע שהרהור זה חלף במחשבו, נשמעו פתאום נקישות בדלת הדירה, מישוהו נכנס וקורא לראש הישיבה ש...הרכב מוכן ליציאה אל היעד. מתברר, שהוא עומד לנאום בעוד רגעים ספורים - כפי שתוכנן מראש - בפני קהל אלפים שהתאסף לעצרת ב"בניני האומה". הדבר לא הפריע לו כלל לשקוע בנתיים ראשו ורובו בפלפול שהשמיע התלמיד באוזניו...
וזאת ליהודה

כל מעשה מצוה שמזדמן לאדם יעשנו בזריזות ולא יתמהמה!

נלמד מהפסוק: "וימחר אברהם האהלה אל שרה ויאמר מהרי" ... "ואל הבקר רץ אברהם" ... "ויתן אל הנער וימחר..." (פרק יח,ז)

וכתב האלשיך הק': הורנו שתי הדרכות טובות אשר יעשה אותם האדם בעשותו כל מצוה: (א) הזריזות. (ב) שכל מה שיכול לעשות בכבודו ובעצמו יעשה... וזהו שאמר הכתוב: "ויאמר אברהם" וגם בדברו אליה לא אמר לוי... במהרה. כי אם טרח גלותו הציווי אמר "מהרי", לומר, כי קודם כל דבר תשים נגד פניה הזריזות והמהירות. ורק אחר כך אמר הציווי.

"ענינה של הזריזות" - כתב הפלא יועץ - "שיחוש הרבה על המצוה פן ואולי לא יהא בידו לקיימה. ומתוך כך זריזין מקדימין למצוות, כי לא ידע האדם את עתו, ומרגע לרגע כמה מניעות וכמה עיכובין וכמה פתויי היצר הרע יכולין להזדמן. ומי שמחבב את המצוה כאשר ראוי לחבבה מאלפי זהב וכסף ומכל חיי העולם הבא, לבו בוער כאש ולא ישקוט האיש עד עשותו אותה, וחושש על אחד מני אלף פן יארע לו איזה מניעה, וכמה פעמים נמצא, שמי שהוא זריז נשכר. ומי שאינו זריז לחוש חששות רחוקות, הוא נפסד".

מובא על החפץ חיים שהיה אומר: בגמרא (עבודה זרה יז.) איתא, "בכה רבי: יש קונה עולמו בשעה אחת" ויש להבין: מה מקום לבכיה זו ומדוע בכיה? אלא שרבינו הקדוש התבונן בחשיבות הזמן ויקרת כל רגע ואז איך יכולים שלא לבכות, משנוכחים לדעת כי האדם מסוגל לקנות עולם הבא ברגע אחד, ונזכרים: אהא! כמה רגעים כאלו הלכו מאתנו לאיבוד?!

עוד אמר החפץ חיים: החיים משולים לגלויית דואר. בנוהג שבעולם, כשאדם מתחיל לכתוב גלויית דואר לחברו, הריהו כותבה בכתב איטי וגדול, המתפרס על פני שורות אחדות. אולם כשהוא חש שיש ברצונו לכתוב עוד ועוד, ואילו בגלוייה נותר רק מקום מצומצם, אזי כותב הוא בצפיצות כמנסה להרויח עוד שורה, ולדחוק עוד משפט... הרי עדיין יש לי כל כך הרבה לכתוב! כך חוזרת התמונה על עצמה בחיי האדם עלי אדמות, שנות הנעורים עוברות בשלוה ובמנוחת הנפש כשהזמן היקר מתבזבז לריק, ולא נותנים את הדעת לחשיבות הזמן עד שנהיה מאוחר מידי!" (עפ"י מאיר עיני ישראל)

על דברי המשנה במסכת אבות: "הוי עז כנמר, קל כנשר, רץ כצבי..." שואל הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל: לאיזה צורך השתמש התנא בדוגמא המוחשית להיות עז כמו נמר או קל כמו נשר וכו', וכי לא היה די אם היה אומר הוי עז, קל, רץ וגיבור... לעשות רצון אביך שבשבמים?!

אלא ביאר הגר"י צדקה שדבר גדול בא התנא להשמיענו כשנקט לשון זו, שכן בא ללמדינו שאדם נדרש לרכוש מדות אלו כקנין נפשי טבעי שלו, כאילו מדה זו של קלות וזריזות היא תכונה המוטבעת בו מעצם בריאתו, כשם שהנמר הוא עז מטבעו והנשר קל מטבעו והצבי מהיר בטבעו, ואינם זקוקים לכל התאמצות כדי להיות כאלה. חובת האדם להתמיד בהשרשת המדות אלו, עד שההרגל יהפוך אצלו לטבע שני, ולא יצטרך כלל לעשות מאמצים יוצאים מגדר הרגיל כדי להזדרז ולהיות חזק כצור בקיום מצוות ה'. (עפ"י נר יהודה)

זריזות כיצד?

הגר"א דינר זצ"ל למד בצעירותו אצל הגה"צ רבי אליהו לופיאן זצ"ל. והיה מספר כי זכה לשהות בחדרו שבישיבה במשך תקופה מסויימת.

"פעם התחשק לי לראות - מספר הרב דינר - כיצד קם המשגיח מהמיטה בבוקר. באותו בוקר התעוררתי מוקדם והנה המשגיח עדיין ישן. שמחתי מאד שזה עתה אוכל לחזות כיצד מזנק המשגיח ממטתו לעבודת הבורא".

ואכן המשגיח התעורר ומכיון שלא רציתי שידע שראיתי עוצמתי את עיני למספר שניות ומיד פקחתי אותן שוב, והנה רואה אני שהמשגיח כבר עומד על רגליו מוכן ומזומן לעבודת בוראו. לא הצלחתי לראות ברגע הקימה כפי שרציתי.

ביקור חולים

מצוה לבקר את החולה ולסדר כל הדרוש לו!

נלמד מהפסוק: "וירא אליו ה' באלוני ממרא" (פרק יח-א)

וכתב רש"י: "לבקר את החולה. אמר רבי חמא בר חנינא יום שלישי למילתו היה ובא הקב"ה ושאל בשלומו". אף אנו נלמד לבקר את החולה, שכן חובתינו להתדבק במדותיו של הקב"ה וללכת בדרכיו. כמו שאמרו חז"ל על הפסוק: אחרי ה' אלוקיכם תלכו... ובו תדבקון" (דברים יג-ה). וכי אפשר לאדם להלך אחר השכינה, והלא כבר נאמר "כי ה' אלקיך אש אכלה הוא". אלא להלך אחר מדותיו של הקב"ה, מה הוא מלביש ערומים אף אתה הלבש ערומים, מה הוא ביקר חולים את אתה תבקר חולים (סוטה יד.).

ושאל הגר"י זילברשטיין שליט"א: האם מותר לבקר את החולה כאשר בני משפחתו מתביישים במצבו אף שהחולה עצמו אינו מרגיש בבזיונו שהרי בגמרא (נדרים מא.) מבואר שאין מבקרין חולי מעיים משום שהחולה מתבייש אבל בנידון דידן הרי אין החולה מרגיש בבזיונו?

והביא את דעת הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א שלא יבקר והו עפ"י גמרא בבא קמא (פו:): שמסתפקת "ביישו ישן ומת מהו?" מצד אחד אינו מתבייש כי הוא מת, אך מאידך מתבזה מצד החיים. משמע מכאן שאף שהמתבייש לא הרגיש בבזיונו בכ"ז חייב המביישו משום שזלזל בכבודו והוא הדין בענינו: אמנם החולה לא מרגיש בבזיונו אך בני המשפחה מתביישים על שזלזל כבודו בעיני כולם, וראוי שלא יבקר והו.

ואולם הגר"ש אלישיב חילק בין הנידון שלנו למקרה בגמרא ב"ק, ששם ביזה את חברו וזלזל בכבודו אך כאן אינו מבזהו אלא שביגן מצבו של החולה נראה כאילו מזלזל כבודו אין אין זה זילזול אמיתי.

לא יסלחו לי...

בעת זקנותו של הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל, כאשר כבר לא היה בכוחו להגיע לאמירת סליחות בבית הכנסת בערב ראש השנה, לא ויתר על מנהגו לבקר חולים וזקנים ולברכם בכתובה וחתימה טובה.

התפלאו מקורביו הכיצד הוא מוותר על ההשתפות באמירת הסליחות, בעוד הוא מטפס לקומות העליונות בבנינים רבי קומות כדי לבקר חולים וגלמודים.

פתר להם הגר"ש"ז את פליאתם באומר: "ה' יודע שאין לי כח, ולא תהיינה לו טענות על כך שאיני משתתף בסליחות. לעומת זאת, הזקנים והחולים אינם יודעים שאין לי כח, ואם לא אבקרם, לא יסלחו לי".

במחיצתם

מצוה להכניס אורחים לביתו ולספק להם אכילה שתיה ולינה!

נלמד מהפסוק: "ויאמר... אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור מעל עבדך" (פרק יח"ג)

למדו מכאן חז"ל: גדולה הכנסת אורחים מקבלת פני שכינה. דכתיב "ויאמר... אם נא מצאתי... אל נא תעבור" (שבת קכ"ז). ולעיל על הפסוק: "והוא יושב פתח האהל כחם היום" (יח"א) כתב רש"י (מגמרא ב"מ פו:): הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה שלא להטריחו באורחים, ולפי שראוהו מצטער שלא היו אורחים באים הביא המלאכים עליו בדמות אנשים.

הכנסת אורחים כיצד?

הדרכה מאלפת כיצד לקבל אורחים כראוי, מביא רבי יהודה החסיד ז"ל בספרו (ספר חסידים - נו) וכך כתב: "ועניים מרודים תביא בית" (ישעיה נח"ז) גדול הקבלת אורחים מהקבלת פני שכינה, שנאמר (בראשית יח"ג): "ויאמר אל נא תעבור מעל עבדך - אמר אברם לפני הקב"ה: המתן לי עד שאכניס אורחים לביתי! ואין האדם חייב להאכילם בשר ולהשקותם יין, אלא כפי שהיכולת בידו."

"את לחמו ומימיו יתן להם בשמחה, כי טוב ארוחת ירק ושמחת פנים משור אבוס ופנים זעופים. ולעת האוכל ידבר עמו: אדוני, אכול בשמחה ושתה בלב טוב יינך או מימך, כי הצור יודע, כי ברצון ונפש חפיצה הייתי נותן לך בשר, בחיי נפשי שאין לי מה שאתן לך! ועל זה נאמר (ישעיה נח"ז): "ותפק לרעב נפשך."

"ובבוקר, בעת לכתו, תן לו מעט לחם, כי לפי שלא נתן יהונתן פת לדוד בלכתו ממנו, נתגלגל הדבר ונהרג נוב, עיר הכהנים, ונענשו שאול ויהונתן. ועל זה נאמר (משלי כח"א): "על פת לחם יפשע גבר". עכ"ל.

מארח ואורח מי קודם להכנס לבית?

פעם הלך הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל לבקר בביתו של ידידו הגאון רבי יהושע משה אהרנסון זצ"ל רב בפתח תקוה. כשהתקרב רבי שלמה זלמן לבית יצא הרב אהרנסון לקבל פניו וכשהגיע לפתח הבית כיבד את רבי שלמה זלמן להכנס ראשון ואף הפציר בו, ואולם רבי שלמה זלמן היסס ולבסוף אחז בידי הרב אהרנסון ויחדיו עברו את מפתן הדלת...

כשיצא, שאלו את רש"י: מדוע בעומדם על פתח הבית סירב להקדים את הרב אהרנסון על אף הפצרתו המרובה, וכשנכנסו, והמארח כיבדו לשבת על מקומו שלו, עשה זאת מיד ללא היסוס?

השיב רש"י: הן כך הורו לי לעשות חז"ל בגמרא (פסחים פו:): ובעלי התוספות, שם מבואר שבתוך הבית ישנו הדין "כל מה שאומר לך בעל הבית עשה" וכרב הונא שישב על כסאו של רב נחמן בר יצחק, ואולם קודם הכניסה לבית אין כלל זה. ויש רק את הדין של "אין מסרבין לגדול" והתוספות אומרים שלענין כבוד לא נוהג כלל זה.

"צריך אדם לקיימה בגופו"

מספר ר' אברהם בנו של הרב דפוניבז' בבואי לירושלים לפני עשרות שנים לנתי ימים אחדים בביתו של הגאון מטפליק - רבי שמשון אהרן פולונסקי זצ"ל. הוא עצמו התקין לי את מטתי ללילות. כסא לכסא וקרשים על גבם. ומעליהם מצעים. מתון מתון במאור פנים ובלב רחום, עשה את מלאכתו. "רבי" - מחיתי - "למה יטריח עצמו? יניח לי לסדר את הקרשים.

גער בי: שטיא, צריך לכוון היטב את המלאכה... אני מנוסה יותר ממך במלאכה זו... אדרבה, נסה, והמיטה תתפרק לאלתר... מלבד זאת, מצוה של הכנסת אורחים צריך אדם לקיימה בגופו... כלום יעלה על דעתך להניח תפילין במקומי?"

מרבצי תורה מעולם החסידות

"גדולה במדת הכנסת אורחים"

בשנת תרע"ב נאלץ הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל לשהות בחרקוב במשך כחודש ימים עקב טיפול בעיניו. הוא התאכסן אז בביתו של הגביר הנדיב ר' בנימין דיניס.

משראה את ילדיו של המארח, אמר לו: רחמנות על הילדים, מה יהא עליהם כאן בחרקוב? משחקים עם הגוים ורואים חילול שבת. תנו לי את בנכם שמואל חיים שהינו כבר "נער בר-מצוה" ואקחהו אתי לישיבה לסלוצק.

ר' בנימין שמח להצעתו, אולם ביקשו להשפיע על רעיתו שתסכים אף היא לכך. היא הביעה את הסכמתה בשני תנאים: א) שישלחו גם את האח הקטן. ב) ששני הילדים יתאכסנו בביתו של ראש הישיבה ואף יאכלו בביתו.

השיב ר"ז: הנני מסכים לשני התנאים, אף אינני צריך לשאול על כך את רעייתי שכן אני יודע ומכיר את מדתה בהכנסת אורחים וברור לי שהיא תסכים לכך ברצון.

לאחר כשלושה חדשים אכן הביא בנימין דיניס את שני הילדים לביתו של ר"ז. שמואל חיים למד בישיבה ואחיו הקטן למד ב"חידר" וסיפרו הבנים על אותם ימים: במשך כשנה וחצי היינו בביתו של ראש הישיבה ולעולם לא אשכח את חביבותו כלפינו ואת נועם הליכותיו. רעייתו הרבנית התייחסה אלינו כאילו היינו ילדיה. הרגשנו כאילו הייתה לנו אמא נוספת. לא רק כלפינו נהגה כך, במדת הכנסת האורחים היא הייתה גדולה עד למאד.

בדרך עץ החיים

קוראים נכבדים! האם ידעתם?

- על איזו מצוה [ממצוות שבין אדם לחברו] כתב הסמ"ק שאם יעשנה אינו ניזוק כל היום?
- מדוע הצטער אברהם אבינו שאין אורחים, הרי אם אין אורחים אין עליו כל מצוה?
- מאיזה טעם החליט האדמו"ר מסאסוב לארח בביתו אדם שיכור כלוט?
- מניין ידע אברהם אבינו עצמו ש"גדולה הכנסת אורחים מקבלת פני שכינה"?
- אלו 10 כללים כמצוות הכנסת אורחים ניתן ללמוד מאברהם אבינו?
- כיצד גילה רבי זישא מאנפולי, לאשה עגונה, את מקום המצאו של בעלה הבורח?

על שאלות אלו ועוד רבות אחרות, תוכלו למצוא תשובות מעניינות בספר המבוקש **איש לרעהו** (פרשת וירא: עמודים קכז - קעג) ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות לפרטים: 02-5869073

בין איש לרעהו

ומי כעמך ישראל

סיפורים בני זמננו

חכמים (בעיניכם) - הזהרו בדבריכם

לאחר מסכת בירורים קיבל את הכתובת המיוחלת; קם ונסע למקום.

הוא דפק בדלת וביקש לשוחח. בעל הבית הזמין אותו לשבת מתוך מחשבה שמדובר בעוד גבאי צדקה מזדמן. הוא לא חלם איזו פצצה רגשית תנחת עליו בעוד פחות מדקה!

"באתי לשוחח עימך בקשר ל..." פתח ר' אהרן בעדינות מתבקשת.

פניו של בעל הבית התרכמו. דומה שהצבע העלוב שנמרח על עור פניו באותו פורים מעציב, שב ושלט באותו מקום. חלפה יותר מדקה עד שהוא הצליח להוציא מילה מהפה: "הוא ירד לחיי באותו פורים. אני לא מסוגל לסלוח לו בשום פנים ואופן. פשוט מאוד; לא מִסִּירֶגֶל!"

"אתה צודק" ניסה ר' אהרן לרכך אותו. "אתה באמת צודק, אבל אחים אנחנו. אב אחד לכולנו וגם הוא מוחל וסולח. חלפו שנים והמצב התהפך על פניו: כעת הפוגע מרגיש נפגע. כן הוא מרגיש שאתה פוגע בו באמצעות הקפידה שלך עליו. אני מתחנן אליך לסלוח לו!"

בשלב זה הושיט ר' אהרן לנפגע את סכום הכסף. ברור היה לשניהם שאין בסכום זה כדי לכפר על הפגיעה הגדולה. הכוונה רק הייתה להמחיש את עומק כוונותיו הכנות של הפוגע, ובכך לרכך את ליבו של הנפגע.

בסופו של דבר הסכים כמובן האברך לסלוח, שאם לא כן הסיפור לא היה מתפרסם כאן. עוד באותו מעמד התקשר ר' אהרן למונטריאול והודיע לפוגע שהנפגע מוכן לסלוח. הוא מסר לו את מספר הסלולארי של הנפגע וביקש ממנו להתקשר אליו ישירות ולבקש מחילה.

* * *

מספר ר' אהרן: "כעבור שנה חזרתי שוב למונטריאול. אתה זוכר אותי? ניגש אלי אדם ושאל. האמת שבשנייה הראשונה לא זיהיתי אותו, שכן שוחחנו בעבר רק פעם אחת בלבד. אבל בתוך שניות מעטות נזכרתי מי הוא. הוא הושיט את ידו והודיע 'מגיע לי מזל-טוב! אני אבא לבן זכר!'"

"מספר הפלאפון של הנפגע עדיין היה רשום אצלי. עוד באותו יום התקשרתי אליו וסיפרתי לו את ה"נייעס" בהתלהבות..."

שמות ופרטים בסיפור שוננו.

שנלח ע"י ג. רחוב עזרת תורה ירושלים

סיפר לי אברך בשם ר' אהרן, המתגורר כיום בבני ברק. לפני מספר שנים הוא התגורר במונטריאול אשר בקנדה. ביום בהיר ניגש אליו אדם שאף הוא מתגורר באותה עיר ושאל אותו "מאיפה אתה?" כאשר התברר לו שמוצאו מהעיר בני-ברק, הוסיף ושאל: "האם אתה מכיר את פלוני אלמוני?" ר' אהרן השיב לו שהוא לא מכיר את השם המוזכר. מבטו התלוי - ורווי התחינה - של השואל המריצו את ר' אהרן להציע: "באפשרותי לברר אודותיו בתוך כמה ימים".

עיניו של האדם אורו. "מה אתה צריך לדעת עליו?" הוסיף ר' אהרן ושאל. במקום תשובה ביקש האדם לדעת מתי מתעתד ר' אהרן לבקר או לשוב לבני-ברק. כאשר שמע שזה עומד להתרחש בקרוב החל לספר את סיפור חיינו:

"אני נשוי כבר כמעט 8 שנים, ועדיין לא זכיתי לזש"ק. כבר הייתי אצל גדולי הרופאים; אף אחד מהם לא הושיע אותי. כולם טענו פה אחד שהם לא מצליחים להגדיר את מצבי.

"בצר לי חשבתי שאולי אני עצמי צריך להגדיר את מצבי. התחלתי להרהר אולי ישנה איזושהי סיבה ספציפית, שמחמתה מעכבים אותי מן השמים מלזכות בישועה.

" - - - ונזכרתי!"

"נזכרתי שבתור בחור למדתי באחת מהישיבות הגדולות בבני ברק. בחג פורים כיבדו אותי להיות ה"פורים רב". כטוב ליבי, ולב הנוכחים, ביין ובוויסקי התחלתי להתל על חשבון בחור מסוים. מהר מאוד הפך ההיתול לצחוק ממשי ולהלבנת פנים רצינית".

המספר עצר את שטף דיבורו. כביכול אינו מסוגל לחזור לאותם רגעים ארורים אשר לפי דעתו המיטו עליו את טרגדיית חייו. במקום לדבר הוציא את הארנק ושלף משם 300 דולר "בקרוב אתה הרי חוזר לבני-ברק. תדאג בבקשה לאתר את פלוני אלמוני. למען האמת אין לי מושג אם הוא נשוי, או שמא עדיין בחור. תבקש ממנו סליחה ומחילה בשמי, ותמסור לו את הכסף בצורה עדינה.

"התחושה שלי היא שהקפידה שלו היא הדבר היחיד שמעכב אותי מלהיוושע!"

* * *

מיד בחזרתו ארצה החל ר' אהרן לברר היכן מתגורר כיום הנפגע. הוא פנה לשיבה בה הם למדו בתור בחורים, וביקש לדעת אם מישהו מהצוות או התלמידים מכיר את המדובר.